

PROFILUL ECOLOGIST AL ȘCOLARULUI MIC

AUTOR: SZABO EUGENIA

FUNCȚIA: PROFESOR PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

UNITATEA ȘCOLARĂ: ȘCOALA GIMNAZIALĂ DOLJEȘTI

JUDEȚUL NEAMȚ

Educația ecologică își propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realității, să-l determine la participare, să devină conștient de viitor, de faptul că viața generațiilor viitoare depinde în mare măsură și de opțiunile sale.

În demersul didactic, elevul trebuie ajutat să înțeleagă că omul este inseparabil de mediul său și că efectele negative ale acțiunilor sale se repercutează asupra lui însuși, să obțină cunoștințele de bază necesare soluționării problemelor mediului său imediat, să dezvolte instrumente de analiză, reflecție și acțiune pentru a înțelege, preveni și corecta neajunsurile provocate mediului. Calități fundamentale în dezvoltarea profilului ecologist, precum creativitatea, spiritul de echipă, preocuparea față de mediu, valorificarea materialelor refolosibile, înțelegerea interdependenței vieții pe Pământ, se pot dezvolta încă din copilărie. În același timp, copiii de vârstă mică pot fi factori de modificare a comportamentelor adulților prin intermediul proceselor de transfer atitudinal și informațional intergenerații.

În acest context, folosirea metodelor activ-participative în învățământul primar este una benefică, eficientă, cu valoare formativă asupra personalității elevului.

Metoda Pălăriilor gânditoare

Am folosit această metodă în lecția de limba și literatura română, cu tema: „Stupul lor”, de Tudor Arghezi. Este o metodă de realizare a unui feed-back rapid, într-un mod plăcut, energizant și mai puțin stresant decât metodele clasice de evaluare. Permite reactualizarea și fixarea cunoștințelor, dar și dezvoltă creativitatea participanților prin folosirea cunoștințelor din alte domenii. Sunt șase pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Culoarea pălăriei este cea care definește rolul.

Pălăria albă INFORMEAZĂ (Este iarnă. Stupul este așezat pe o vâlcea. Lucrătoarele lucrează. Ele muncesc împreună.)

Pălăria roșie SPUNE CE SIMTE DESPRE IARNĂ ȘI DESPRE ALBINE (Elevii care au această pălărie formulează enunțuri despre sentimentele autorului față de albine, față de munca lor. Formulează enunțuri despre frumusețea iernii și despre viața albinelor în stup.)

Pălăria neagră IDENTIFICĂ GREȘELILE (Elevii cu pălăria neagră își imaginează ce se poate întâmpla în stup dacă iarna este prea aspră sau dacă prisăcarul uită să-și facă treaba lui.)

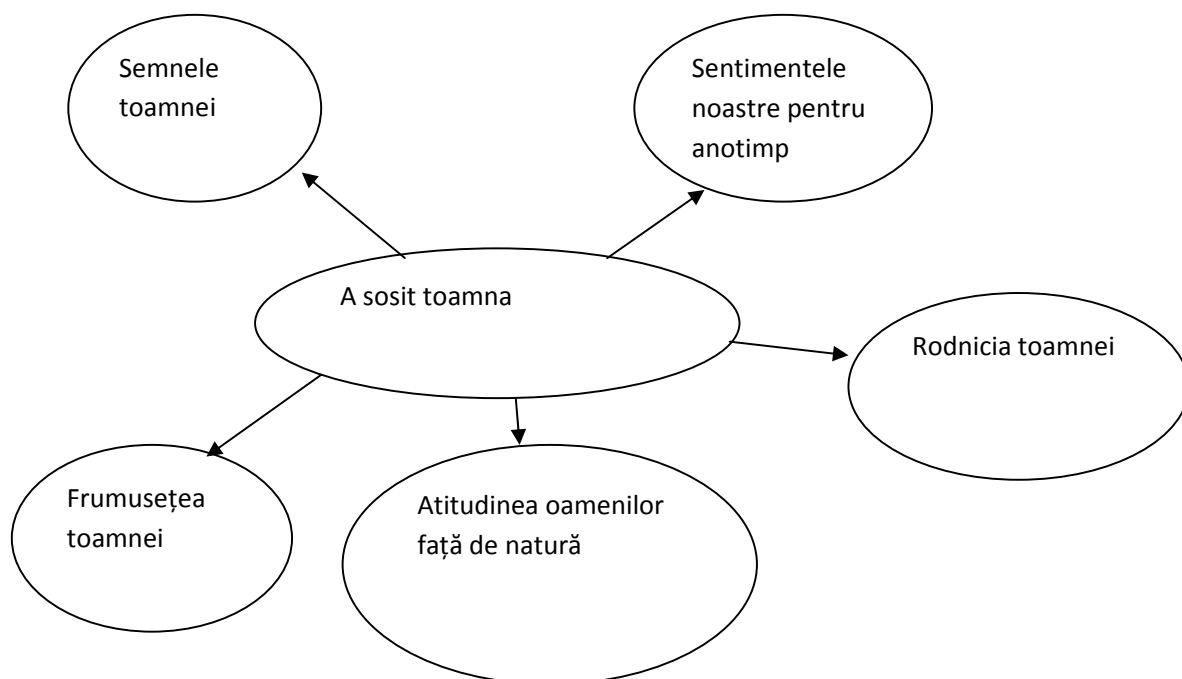
Pălăria galbenă ADUCE BENEFICII (Se fac astfel de enunțuri: Albinele sunt harnice. Stupul este păzit. Copiii trebuie să mănânce miere pentru că este un produs ecologic.)

Pălăria verde GENEREAZĂ IDEILE NOI (Rolul pălăriei verzi i-a determinat pe elevi să formuleze următoarele enunțuri: Stupul era păzit de plopi și de o zână bună. Albina seamănă cu o peruzea. Prin văzduh zboară mii de flori albe care acoperă stupul.)

Pălăria albastră CLARIFICĂ (Elevii formulează enunțuri: Stupul este bine păzit. Albinele muncesc împreună. Iarna nu este un dușman pentru albine.)

Ciorchinele

Această metodă presupune organizarea informațiilor în jurul anumitor categorii. Realizarea ciorchinului solicită elevilor raționamente, clarificări, ierarhizări, comparații. Am folosit această tehnică în etapa de reactualizare a cunoștințelor în lecția de limba și literatura română cu tema „Puișorii” de Emil Gârleanu. Am pornit de la propoziția: A sosit toamna. Am solicitat elevilor să scrie cuvinte sau expresii legate de anotimpul toamna. Elevii colaborează, comunică, organizează cunoștințele. În această manieră se solicită gândirea elevilor care realizează un brainstorming în legătură cu conceptul nucleu (toamna) reprezentativ pentru lecție. Astfel se percepe mediul în toată complexitatea sa și se poziționează omul ca parte integrantă a acestuia.

Metoda R.A.I. (Răspunde- Aruncă- Interoghează) am folosit-o cu succes în lecțiile de limba și literatura română în diferite momente la sfârșitul unei lecții, pe parcursul ei sau la începutul activității. Elevii participă la un joc de aruncare a unei mingi. Cel care aruncă mingea răspunde la întrebare și apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare.

Exemple de teme care contribuie la formarea profilului ecologist al copiilor:

Tema: Ghicatori

Sarcini: *Spune o ghicitoare despre animale.

*Numește o pasăre din curtea ta despre care cunoști ghicitori.

*Spune o ghicitoare despre anotimpuri.

*Amintește-ți o ghicitoare despre fenomene ale naturii

*Formulează un enunț despre animalul preferat.

Utilizarea la clasă a acestor metode solicită efort intelectual și practic, atât din partea elevilor, cât și din partea învățătorului, care trebuie să facă dovada unor competențe în direcția cunoașterii naturii și a societății, a cunoașterii problemelor mediului apropiat.

Bibliografie

1. Albu G. (2002), În căutarea educației autentice, Editura Polirom, Iași;
2. Crețu T.,(2001), Psihologia vârștelor, Credis, București;
3. Murariu D.(1993), Din lumea mamiferelor-volumul II, Editura Academiei Române, București